

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias
Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam,
Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agr., 1684**

Quaestio 2. Tribunal vigintiduumvirale Leodiense, an sit odiosum vel
favorabile.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61908)

SUMMARIUM.

1. Sunt etiam conservatores laici.
2. Iniuria committitur vi aut fraude.
3. Principes sunt conservatores.
4. Speciales magistratus sunt conservatores.

5. Vigintiduum viri Leodienses sunt conservatores.

Dubium non est quin & in saeculari statu quam plures sint qui conservatorum munere adversus injuriatores fungantur. Cum enim Cicerone teste *officiorum* 1. Omnis injuria aut vi aut fraude inferatur visque leoni fraus vulpeculae comparetur utrumque sit indignissimum ab homine sed fraus odio digna magis primus ad quem spectat conservatoriale hoc munus est princeps cui incumbit injurias omnes à suis subditis inter se propulare & ne exteri eis infertantur. *l. 1. C. quando imperat Augustinus cap. 1. de offic. ord.* *Carolus Grajal. de regali traditi illi censerentur.* ut latius ostendi tractatu de advocatijs feudalijs. A principe defluxit in speciales magistratus qui hoc munere stabili erectique sunt ut fraudem omnem violentiamque avertant atque eliminent cujus speciei sunt vigintiduum viri Patriæ Leodiensis tribunal constans viris duobus & viginti erectum à principe icto cum maioribus nostris fœdere pacis quam vocamus de Fexie in calce hujus operis descriptæ.

Cum itaque munus hujus magistratus consistat maxime in advertendis violentijs & fraudibus quæ à privatis personis aut publicis prætextu judicialis officij inferri possunt non immo hic magistratus conservatoriali munere fungi dicendus est non pari & æquali jurisdictione qua Pontificij conservatores de quibus hæcenus scripsimus sed analogicæ ac pro proportione fœderis quo constitutus est non omnino dispar aut dissimilis.

QVÆSTIO SECUNDA.

Tribunal vigintiduum virale Leodiense an sit odiosum vel favorabile.

SUMMARIUM.

1. Tribunal vigintiduum virale institutum ad salutem reipublicæ.
2. Statutum tendens ad corroboracionem juris communis est favorabile.
3. Conservatorum iurisdictio favorabilis opinione quorundam sed verius est esse odiosam.
4. Ordinaria iurisdictio sola favorabilis. Vide.

Videtur favorabile quia institutum est ad salutem & Reipublicæ quietem & adversus judicum corruptelas sordes atque violentias quas juri communis dispositio detestatur l. §. sed & si ff. ad l. Corne' de falsis ff. ad l. Juliam de vi publica late gloss. l. fin. in verb. discrim. nu. C. de pena judicis qui male iudicant ad instar statuti quod tendit ad corroboracionem juris communis quod jure communis non exorbitas censeri debet favorabile Anchar. conf. 158. uti proferoscendit Marcus Antonius Blancus tract. de compromissis quæst. 1. num. 3. vers. contraria opinio. Ut proinde non defuerint qui ejusmodi conservatorum iurisdictionis censuerint favorabilem, Gem cap. cum illis §. illis de preb. in 6. Fel. cap. cum verum placuit magis tribunal hoc odiosum esse & neutiquam extendendam, Bellam. conf. 20. intra suos carceres esse restringendam & neutiquam extendendam, Bellam. conf. 20. Bertrand. conf. 24. nu. 8. vol. 1. Cran. conf. 132. num. 2. Flan. de Resig. benef. lib. 3. quæst. 11 num. 2. Hieron. Cevallos de cognitione per viam violentiæ in causis Eccles. quæst. 26. num. 11. Ratio est quia tota iurisdictione ordinaria censeri debet favorabilis. Feder. conf. 130. Abbas cap. quoniam nu. 4. cum addit. de privileg. archid. cap. frater. 16. quæst. 1. at vero extra ordinaria qualis est hujus tribunalis censeri debet odiosa, scripsi lib. 2. de iurisdic. ord. in exemptos quæst. 2. n. 19 Guimer. ad pragmat. sancti. tit. de collationibus §. & quia in glo. verb. formam

Neque obstat antinomia in principio adducta intentio enim statuentium facere non potest ut quod suapte natura odiosum est censeri debeat favorabile & contra quod favorabile est censeri debeat odiosum. Tiraguel. de Retr. conf. in præmio num. 68 odiosum potro est quicquid derogat ordinariæ potestati, dixi lib. 1. de iurisdic. ord. in exempt. cap. 4. ad cuius quippe quod officium spectat violentiarum malefactorumque coercio. cap. 1. de offic. ord. in 6. Hincque est quod alio loco etiam concluderimus conservatorum iurisdictionem juris esse odiosam quibus tribunal hoc vigintiduum virale quod ad injurias violentiasque vindicandas erectum est non parum symbolizat, vide supra quæst. 2. de conservat. in fin.

QUESTIO TERTIA.

Tribunal vigintiduum virale an censeri debeat Ecclesiasticum vel laicum.

SUMMARIUM.

- 1. Vigintiduum viri constans partim Ecclesiasticis partim laicis.
- 2. Lai-

Aaa 2